

Ikt. sz.: FFB/23-1/2013.

FFB-6/2013. sz. ülés
(FFB-116/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Fenntartható fejlődés bizottságának**
2013. március 25-én, hétfőn, 9 óra 40 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 515. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/10329. szám) (A bizottság feladatkörébe tartozó módosító javaslatok megvitatása)	5
A privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak a kormány általi felülvizsgálatáról szóló 55/2011. (VI. 29.) OGY határozat alapján lefolytatott vizsgálat eredményeiről szóló jelentés (J/9805. szám) (Általános vita)	8
A privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak a kormány általi felülvizsgálatáról szóló 55/2011. (VI. 29.) OGY határozat alapján lefolytatott vizsgálat eredményeiről szóló jelentés elfogadásáról szóló határozati javaslat (H/..... szám)	8
<i>Hegmanné Nemes Sára szóbeli kiegészítése</i>	9
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	9
<i>Hegmanné Nemes Sára válaszai</i>	15
<i>További kérdések, hozzászólások</i>	16
<i>Hegmanné Nemes Sára válaszai</i>	20
<i>Határozathozatalok</i>	20
Egyebek	21
Elnöki zárszó	21

Napirendi javaslat

1. A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/10329. szám)
(A bizottság feladatkörébe tartozó módosító javaslatok megvitatása)
2. a) A privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak a kormány általi felülvizsgálatáról szóló 55/2011. (VI. 29.) OGY határozat alapján lefolytatott vizsgálat eredményeiről szóló jelentés (J/9805. szám)
(Általános vita)

b) A privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak a kormány általi felülvizsgálatáról szóló 55/2011. (VI. 29.) OGY határozat alapján lefolytatott vizsgálat eredményeiről szóló jelentés elfogadásáról szóló határozati javaslat (H/..... szám)
(A Gazdasági és informatikai bizottság önálló indítványa)
(Általános vita)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Szili Katalin** (független), a bizottság elnöke
Dr. Nagy Andor (KDNP), a bizottság alelnöke

Dr. Bácskai János (Fidesz)
Bartos Mónika (Fidesz)
Cseresnyés Péter (Fidesz)
Kővári János (Fidesz)
Sebestyén László (Fidesz)
Vincze László (Fidesz)
Dr. Aradszki András (KDNP)
Kepli Lajos (Jobbik)
Rozgonyi Ernő (független)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz) dr. Nagy Andornak (KDNP)
Bányai Gábor (Fidesz) dr. Bácskai Jánosnak (Fidesz)
Koncz Ferenc (Fidesz) Sebestyén Lászlónak (Fidesz)
Schmidt Csaba (Fidesz) Bartos Mónikának (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Hegmanné Nemes Sára államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)
Dr. Hajnóczi Péter főosztályvezető (Belügyminisztérium)

Jelenlévők

Babus Friderika szakértő (Belügyminisztérium)
Dankó Rita szakértő (Belügyminisztérium)
Dr. Torma Szilvia főosztályvezető (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 40 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. SZILI KATALIN (független), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Alelnök Úr! A mai bizottsági ülésünket megnyitom.

Tájékoztatom önöket, hogy a bizottsági ülésünknek összesen három napirendi pontját terveztük. Az első a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása, amely T/10329. számon került elénk. A második napirendi pont a privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak felülvizsgálatáról szóló javaslat, a harmadik pedig az egyebek.

Mielőtt szavazunk, tájékoztatom önöket, hogy Turi-Kovács Béla alelnök urat Nagy Andor alelnök úr helyettesíti, Bányai Gábor képviselőtársunkat Bácskai János képviselő úr helyettesíti, Koncz Ferenc képviselő urat Sebestyén László képviselő úr, Schmidt képviselő urat pedig Bartos Mónika képviselő asszony helyettesíti. Kövári János képviselő úr megérkezett.

Ezek után, képviselőtársaim, kérem, hogy a napirendről szavazzunk. Aki a napirendet elfogadja, az, kérem, kézfelemeléssel szavazzon! (Szavazás.) Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag elfogadta a napirendet.

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/10329. szám) (A bizottság feladatkörébe tartozó módosító javaslatok megvitatása)

Tisztelt Képviselőtársaim! Akkor rátérünk az első napirendi pontunkra, a T/10329. számú javaslatnál a bizottsági módosító indítványokról történő határozathozatalokra.

Köszöntöm dr. Hajnóczy Péter főosztályvezető urat, valamint Dankó Rita és Babus Friderika szakértőket a kormány képviseletében.

Rátérünk a módosító javaslatok tárgyalására.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az ajánlás 1. pontjában Pál Béla és Varga Zoltán képviselők javaslata szerepel. Kérdezem a kormányt, támogatja-e a javaslatot.

DR. HAJNÓCZI PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): Nem.

ELNÖK: A kormány nem támogatja. Kérdezem a képviselőtársaimat, hogy támogatják-e a módosító javaslatot. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel szavazzon! (Nincs jelentkező.) Nincs ilyen. Aki nem támogatja? (Szavazás.) Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangú nemmel szavazott a módosító indítványról.

A 2. ajánlasi pontban Szedlák Attila képviselő úr javaslata szerepel, amely a 2. §-t kívánja módosítani. Kérdezem a kormányt, hogy támogatja-e.

DR. HAJNÓCZI PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): Nem.

ELNÖK: A kormány nem támogatja. És önök, képviselőtársaim? Aki támogatja, kézfelemeléssel szavazzon! (Nincs jelentkező.) Nincs ilyen. Ki az, aki nem támogatja? (Szavazás.) Köszönöm. Ki az, aki tartózkodott? (Szavazás.) Köszönöm. 1 tartózkodás. A bizottság nem támogatja a javaslatot.

A 3. ajánlasi pontban Pál Béla és Varga Zoltán 3. §-t módosító javaslata szerepel. A kormány álláspontja?

DR. HAJNÓCZI PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): Nem.

ELNÖK: A kormány nem támogatja. És önök? Ki az, aki támogatja? *(Nincs jelentkező.)* Nincs ilyen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangú elutasítással illette a javaslatot.

A 4. ajánlási pontban Pál Béla és Varga Zoltán képviselők a 3. §-ban a 6. § (2) bekezdés e) pontját kívánják módosítani. A kormányt kérdezem.

DR. HAJNÓCZI PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): Nem.

ELNÖK: A kormány nem támogatja. És önök, képviselőtársaim? Ki az, aki támogatja? *(Nincs jelentkező.)* Támogató szavazat nincs. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag utasította el a javaslatot.

Az 5. pontban Manninger Jenő képviselő úr a 6. § (7) bekezdését kívánja módosítani. A kormányt kérdezem.

DR. HAJNÓCZI PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): Nem.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Nagy Andor alelnök urat illeti a szó.

DR. NAGY ANDOR (KDNP), a bizottság alelnöke: Megindokolnák, hogy miért nem támogatják? Köszönöm szépen.

DR. HAJNÓCZI PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): Az egész törvénymódosításnak az a filozófiája, hogy semmiféle ilyen jellegű normán nem enyhítünk, ez tulajdonképpen az indoka. *(Dr. Nagy Andor: Tehát nincs enyhítés, szigorú marad a törvény.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tehát, ahogy jelzi itt az alelnök úr is, szigorú marad a törvény.

Tisztelt Képviselőtársaim! Csak jelezném, hogy ez az 5. ajánlási pont összefügg a 9. ajánlási ponttal, tehát ez esetben együtt szavazunk a kettőről.

Kérdezem a képviselőtársaimat, hogy ki az, aki támogatja az 5. ajánlási pontot. *(Szavazás.)* 1 támogató szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Köszönöm. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 1 tartózkodás és 1 támogató szavazat mellett a bizottság nem támogatta.

A 6. ajánlási pont, amely összefügg a 10. ajánlási ponttal, Pál Béla és Varga Zoltán képviselők módosítását tartalmazza.

DR. HAJNÓCZI PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): Nem.

ELNÖK: A kormány nem támogatja. Önök, képviselőtársaim? Ki az, aki támogatja? *(Jelzésre:)* Kepli Lajos képviselő úr!

KEPLI LAJOS (Jobbik): Elnézést kérek, az előzőnél én is nemmel szavazok, fordítva néztem, tehát az előző, 5. pontnál nemmel szavazok.

ELNÖK: Köszönöm szépen, bár nem befolyásolja a szavazati arányokat... *(Kepli Lajos: Csak a saját megnyugtatásomra!)* Köszönöm.

Akkor visszatérünk a 6. javaslatra. Ki az, aki támogatja ennek a módosító javaslatnak az elfogadását? *(Szavazás.)* 1 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 14 nem. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 1 tartózkodás. A bizottság nem fogadta el.

Tisztelt Képviselőtársaim! A 7. ajánlási pontban Szedlák Attila képviselő úr javaslata szerepel. A kormányt kérdezem.

DR. HAJNÓCZI PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): Igen.

ELNÖK: A kormány támogatja a javaslatot. Kérdezem a bizottságot, támogatja-e. *(Szavazás.)* 14 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatta? *(Szavazás.)* Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 1 tartózkodás. A bizottság támogatta a képviselő úr javaslatát.

A 8. ajánlási pontban, amely összefügg a 11. és a 12. ajánlási pontokkal, ugyancsak Szedlák Attila képviselő úr javaslata szerepel. Kérdezem a kormányt, támogatja-e.

DR. HAJNÓCZI PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): Igen.

ELNÖK: A kormány támogatja a javaslatot. Kérdezem a bizottságot, ki az, aki támogatja. *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag támogatta a képviselő úr javaslatát.

A következő ajánlási pontunk a 13., tekintettel arra, hogy a többi összefüggött az előző ajánlási pontokkal, ahogy jeleztem, ez Szedlák Attila képviselő úr javaslata. Kérdezem a kormányt, hogy támogatja-e.

DR. HAJNÓCZI PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): Nem.

ELNÖK: A kormány nem támogatja a módosító indítványt. Kérdezem a képviselőtársaimat, ki az, aki támogatja a képviselő úr javaslatát. *(Közbeszólások, többek között: Ezt nem támogatták?)*

DR. HAJNÓCZI PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): A kormány álláspontja közben megváltozott, és nem.

ELNÖK: Akkor kérünk egy indokolást.

DR. HAJNÓCZI PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): Tehát a következő történt: a kormány álláspontja az, hogy 25 helyen folyik jelenleg is ilyen jellegű tevékenység, ez 150-200 munkahelyet tartalmaz, ezt szükségesnek ítéli meg a kormány, és eddig sem érzékelt semmiféle konfliktushelyzetet senki ebből a fajta tevékenységből. *(Dr. Nagy Andor: Azért ezt engedjük át!)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a képviselőtársaimat, ki az, aki támogatja a javaslatot. *(Szavazás.)* 12 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 1 nem szavazat. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3 tartózkodás. A módosító indítványt a bizottság támogatta.

A 14. ajánlási pontban Bóka István képviselő úr javaslata szerepel, ahol egy határidőmódosítás történik. Kérdezem a kormányt, támogatja-e.

DR. HAJNÓCZI PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): Nem.

ELNÖK: A kormány nem támogatja. *(Dr. Nagy Andor: Nem támogatják a munkát? Ez érdekes. Ezt is megindokolnák?)* Egy indokolást szeretnénk kérni a főosztályvezető úrtól.

DR. HAJNÓCZI PÉTER főosztályvezető (Belügyminisztérium): A következő a helyzet, hogy ez összefügg az EU-s pénzeknek a lehívásával is, és a két évet nagyon rövid időnek tartjuk. *(Dr. Nagy Andor jelentkezik.)*

ELNÖK: Nagy Andor alelnök urat illeti a szó.

DR. NAGY ANDOR (KDNP), a bizottság alelnöke: Én azt javaslom a képviselőtársaimnak, hogy mivel Bóka István a Balaton Fejlesztési Tanács elnöke, bízunk meg a józan ítélőképességében, aztán majd a végszavazásnál legfeljebb korrigálja a kormányt, hogy nem támogatja, de azt javaslom, hogy ezt támogassuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Elnézést kérek, de ha az emlékeim nem csalnak, akkor a képviselő úr módosító indítványának az indokolása pont ugyanaz volt, ami egyébként a kormány elutasító indokolását jelenti, úgyhogy kérem a képviselőtársaimat, hogy ezek szerint tegyék meg a javaslataikat.

Ki az, aki támogatja Bóka István képviselő úr módosító indítványát? Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 2 tartózkodással és 13 igen szavazattal Bóka István képviselő úr módosító indítványát elfogadtuk. *(Dr. Aradszki András: Három tartózkodás volt!)* Köszönöm. Akkor 3 tartózkodással és 12 igen szavazattal a módosító indítvány elfogadásra került.

Köszönöm a kormány képviselőinek a részvételt. Lezárom az első napirendi pontot.

A privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak a kormány általi felülvizsgálatáról szóló 55/2011. (VI. 29.) OGY határozat alapján lefolytatott vizsgálat eredményeiről szóló jelentés (J/9805. szám) (Általános vita)

A privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak a kormány általi felülvizsgálatáról szóló 55/2011. (VI. 29.) OGY határozat alapján lefolytatott vizsgálat eredményeiről szóló jelentés elfogadásáról szóló határozati javaslat (H/..... szám)

Rátérünk a második napirendi pontunkra, a privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak a kormány általi felülvizsgálatáról szóló 55/2011. (VI. 29.) OGY határozat alapján lefolytatott vizsgálat eredményeiről szóló jelentésre, továbbá határozati javaslatra, aminek egyelőre, képviselőtársaim, a tervezetét látjuk magunk előtt. Hiszen egy későbbi időpontban ülésezik a gazdasági bizottság, így feltételezve azt, hogy a gazdasági bizottság ugyanezt az indítványt fogja benyújtani a parlamentnek, kérem, hogy hozzuk meg a magunk határozatát.

Köszöntöm a bizottsági ülésünkön Hegmanné Nemes Sára államtitkár asszonyt és dr. Torma Szilvia főosztályvezető asszonyt.

Államtitkár asszony, kérdezem, hogy kívánja-e kiegészíteni a beszámolóban foglaltakat. Öné a szó, államtitkár asszony.

Hegmanné Nemes Sára szóbeli kiegészítése

HEGMANNÉ NEMES SÁRA államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Köszönöm, elnök asszony. Tisztelt Bizottság! Nagyon röviden, nem a jelentésről magáról, hanem arról a módszertanról, amivel a vizsgálatot elkezdjük végezni.

Az elején elég részletesen és hosszan leírjuk azt, hogy milyen módon, milyen szempontok alapján és hogyan választottuk ki azokat, akik a vizsgálatban érintettek lesznek, tekintettel arra, hogy több ezer, sőt szerződések esetében több tízezer szerződést kellett vizsgálni. Azt előrebocsátom, hogy azokat a területeket, amelyeket egyébként országgyűlési bizottság vizsgált, vagy Országgyűlés vizsgált, vagy a Kehi vizsgált folyamatosan, mi nem vizsgáltuk. Hiszen egyrészt még folyamatban lévő vizsgálatok, és egyébként a mi vizsgálatainknak az eredményét tekintve is úgyis minden szempontból, ha jogkövetkezménye van, a Kehi fog részt venni azokban mint végrehajtó.

Ezek után mindazokat a szerződéseket, amelyek valamilyen módon már okafogyottakká váltak, például elévülés miatt, vagy mert semmilyen jogorvoslati lehetőségünk nincs, természetesen a szakértők javaslata alapján figyelmen kívül hagytuk, tehát megnéztük, megvizsgáltuk, hogy van-e mód és lehetőség ezeknek az ellenőrzésére, de mi azokat a tételes szerződéseket, cégeket vagy például ingatlanprivatizációkat vettük előre, amelyek nagy horderejűek, és gyakorlatilag fellelhetők azok a dokumentumok és fellelhetők azok a résztvevők, akik egyébként ebben részt vettek. Tehát maga a módszertan ez alapján állt össze.

Még egy dologról szeretném tájékoztatni a tisztelt bizottságot: a kormány az energiacégek privatizációját egy külön felkérés alapján, kormánydöntéssel a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnak feladatul szabta, tehát gyakorlatilag az energiaszektor privatizációja nem ebből következően, de természetesen ennek az országgyűlési jelentésnek a tapasztalatai alapján el fog indulni, csakis tényleg az energiaszektor és az energiacégek privatizációja. Ez egyrészt az erőműveket érinti, másrészt az összes ágazatot: villamos energia, gázeszektor.

A jelentés még egy dologra kitér: az önkormányzati privatizációk esetében tegyünk javaslatot arra, hogy milyen területet kellene vizsgálni. Ez egyrészt aktualizálása folytán is fontos lehet, de a mi vizsgálataink alapján is kiemelt fontosságúnak a közműcégek privatizációját javasolnánk az önkormányzati szektor esetében a továbbiakban, amennyiben úgy ítéli meg a tisztelt Országgyűlés is.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony, a kiegészítését. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Bizottság! Megadom a szót. *(Jelzésre:)* Nagy Andor alelnök urat illeti elsőként a szó, utána Kepli Lajos képviselőtársam következik.

Kérdések, hozzászólások

DR. NAGY ANDOR (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök asszony. Azért kértem szót, mert az egyik kezdeményezője voltam – Papcsák Ferenc és Pálffy István képviselőtársaimmal együtt – annak, hogy az Országgyűlés szólítsa fel, kérje meg a kormányt arra, hogy a spontán privatizációt, majd az azt követő privatizációs időszakot tekintse át, úgy az állami vállalatokat, mint az önkormányzati tulajdonban lévő cégeket, gazdasági társaságokat, ingatlanértékesítéseket, elsősorban környezetvédelmi, természetvédelmi szempontból, hogy azokkal minden rendben volt-e. Szeretném megköszönni az államtitkár asszonynak, hogy ezt a munkát elvégezték. Nem jutottam még teljesen a végére az általunk hozzáférhető jelentésnek, de abból kiderül, hogy ez nem volt egy egyszerű feladat.

Nem sokkal azt követően jutottunk arra a gondolatra, hogy egy ilyen munkára szükség lenne, hogy megtörtént a vörösiszap-katasztrófa. Maga a katasztrófa nagyon sok mindenre felhívta a figyelmet. Azt valamennyien tudjuk, nem kell ahhoz sok tapasztalat, hogy a magyarországi privatizációval kapcsolatban rengeteg visszaélésre került sor, és ráadásul úgy történtek visszaélések, hogy ezeket jogilag nehéz tetten érni. Részben azért, mert nagyon okos ügyvédek végezheték a munkát, részben azért, mert idő telt el, de még sincs az rendben, hogy egy ilyen vörösiszap-katasztrófa kapcsán azzal szembeül a kormányzat, hogy a károkat vele próbálják kifizettetni, a hasznokat meg – most nagyon leegyszerűsítem a helyzetet – mások szedik be.

Az egész munkának az volt a célja, az volt a politikai indíttatásunk, hogy amennyiben ez lehetséges, és látom, hogy a munka ugyan el lett végezve, nehéz feladat volt, de lehetséges, nézzük meg azokat a szerződéseket, amelyeknél tetten érhető az, hogy van valamiféle kármentesítési kötelezettség. Volt ott környezetszennyezés, de az anyagból kiderül, hogy körülbelül száz olyan szerződést vagy talán céget azonosítottak be, amelyből aztán 21-re leszűkült a vizsgálat köre, mert vagy olyan mértékű volt a privatizáció, tehát olyan jelentős érték volt, vagy annyira egyértelműen volt környezeti vonatkozása, legyen az a Nitrokémia, az Alkaloida, a Tiszamenti Vegyiművek, vagy egyes erőművek. Már akkor, amikor a privatizációra sor került, mindenféle visszasságokról írt annak idején a sajtó, és próbálta érthető módon az a pár ügyvédi iroda az NFM útmutatásai alapján ezt a vizsgálatot leszűkíteni.

Én nem vagyok teljesen elégedett azzal az eredménnyel, ami született, nem azért, mert nem végeztek jó munkát a szakemberek, hanem azért, mert ebből is látszik, hogy megállapítják, hogy valószínűleg történtek visszaélések, de eltelt egy csomó idő, a vevők egy jó része már eltűnt, tulajdonoscseré történt, és nagyon nehéz tetten érni azt, ami miatt az egészet kitaláltuk, hogy ha nyilvánvaló környezetvédelmi kötelezettségeket egy vevő nem hajt végre, akkor arra hogyan reagál az eladó mint aki a privatizációt elindította. Erre ebben az országban igazán sok pozitív példát nem tudnánk felsorolni.

Örülök annak, hogy ez a jelentés megszületett. Azt gondolom, hogy a munkát még lehet tovább folytatni. Én mindenképpen azt javaslom, hogy az általános vitára való alkalmasságot támogassuk, de ne zárjuk le teljesen a vizsgálódást, tehát legyünk éberek továbbra is. Ugyan Magyarországon a privatizációs időszak – talán ezt ki lehet jelteni – lezárult, épp egy ellentétes folyamatnak vagyunk tanúi, mert próbáljuk visszavásárolni azokat a családi ezüstöket, legyenek azok energetikai cégek vagy egyéb, közszolgáltatást végző cégek, amelyeket valószínűleg nem is lett volna szabad eladni, utólag ezt is talán kijelenthetjük, tehát én abból indulok ki, hogy újabb privatizációs hullám ebben az országban, egy olyan országban, ahol a 80 százaléka a nemzeti vagyonnak privatizált, tehát magántulajdonban van, nem várható, ugyanakkor az is helyes, hogy kimondja a jelentés, hogy ha ilyenre sor kerülne, akkor azt hogyan kell csinálni, mert ezt a munkát '90-től kezdve senki nem végezte el. Most nem akarok kiemelni dolgokat, de egyet hadd tegyek meg: a 17. oldalon látom azt, hogy a vevők jellemző kötelezettségei között írják a jelentésben, hogy több kötelezettség csak törekvésre, előmozdításra vonatkozott, vagy arra, hogy a vevő minden ésszerű erőfeszítést megtesz. Ezek azok a gumiszabályok, amelyeket nagyon nehéz utána jogilag kezelni, nehéz számon kérni a vevőn, hogy vajon ezeket megcsinálta-e. Egyébként a jelentésből az is kiderül, hogy néhány vevő teljesítette a privatizációs kötelezettségeit, de ez mindenkiről nem mondható el.

Hogy ne legyenek túl hosszú, köszönöm szépen még egyszer ezt a munkát, javaslom, hogy szavazzuk meg az általános vitára való alkalmasságot, és aztán az általános vita meg a részletes vita során majd még meglátjuk, hogy milyen megállapításokra lehet jutni.

Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kepli Lajos képviselő úr következik felszólalásra.

KEPLI LAJOS (Jobbik): Köszönöm szépen. Én némileg sarkalatosabb véleményt szeretnék megfogalmazni. Ha csak abból a tényből indulok ki, hogy mi annak idején a kolontári katasztrófát vizsgáló parlamenti vizsgálóbizottságban a saját szűkös eszközeinkkel milyen, privatizációs szerződéssel kapcsolatos hiányosságokat tártunk fel, akkor azt kell mondanom, hogy ez az anyag, ami most elénk került – nem tudom, hogy ez mekkora része a teljes elkészült anyagnak –, ez a jelentés alig valamivel több, mint a semmi, maga a határozati javaslat pedig alig valamivel kevesebb, mint a semmi.

Annak ellenére, amiket a jelentés megfogalmaz, mindenféle további feladat meghatározása nélkül ez csak egy egyszerű elfogadó határozati javaslat, és ez így semmiképpen nem támogatható, a Jobbik-frakció számára a jelentésnek az általános vitára való alkalmassága sem, hiszen én értem és elolvastam azt, hogy milyen szempontok alapján került ez a 21 eset vagy privatizációs szerződés kiválasztásra abból a 12 ezerből vagy abból a 120-ból, de rendkívül kevésnek tartom. Tehát van egy olyan érzésem, mintha valamit mindenféleképpen fel kellett volna mutatni, és összeállt egy anyag, de igazából az elmúlt húsz év privatizációs saraival ugyanúgy adós maradt a kormány. Nyilvánvaló egyébként, hogy ezt nem lehet ilyen rövid idő alatt feltárni, csak ennek az lesz az eredménye, hogy ha ezt a hevenyészett jelentést most mi keresztülviszük a parlamenten, és valószínűsíthetően a kormánypártok segítségével el is lesz fogadva, akkor, mint aki jól végezte dolgát, majd lezárjuk a dolgot, és nem fogunk vele a továbbiakban foglalkozni.

Az sem elfogadható, hogy a jelentés elején szerepel, hogy a cukorgyárakkal, a Volánbusszal, a Malévval és az alumíniumipar privatizációjával kapcsolatban nem foglalkoztak a jelentésben ezen privatizációs szerződésekkel, mivel ezeket külön parlamenti vizsgálóbizottság tárgyalta. Amiket én megnéztem ezen bizottsági jelentések közül, egyik sem foglalkozott a privatizációs szerződések környezetvédelmi vonatkozásaival, tehát most akkor ott tartunk, hogy sem az önálló parlamenti vizsgálóbizottságok, sem ez a kormányhatározat alapján készült jelentés nem foglalkozik a legnagyobbak környezetvédelmi saraival, ami például a Budapest Airportnál nem jelentéktelen, a többinél sem természetesen, de ezt emelném ki példaként.

Nem mennék most elébe az általános vitának, de ezek alapján az általános vitára való alkalmasságát sem tudjuk támogatni a javaslatnak. *(Dr. Aradszki András és Kővári János jelentkezik.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Aradszki András képviselő úr következik felszólalásra, utána pedig Kővári János képviselő úr.

DR. ARADSZKI ANDRÁS (KDNP): Köszönöm a szót, elnök asszony. Először is, nagyon rövid idő állt rendelkezésünkre, hogy átnézzük ezt a terjedelmes anyagot.

Én inkább azt szeretném tisztázni, hogy alapvetően a privatizációs szerződésekben foglalt környezetvédelmi kötelezettségek teljesítése egy nagyon fontos szerződéses dolog – ha a privatizációt, a spontán privatizációt megnézzük, 1988-89-ben kezdődött –, de azon túl folyamatosan változtak a környezetvédelmi jogszabályaink, amelyeket egyébként minden gazdálkodó szervezetnek be kellett tartania. Értem ez alatt a privatizáltat is, az államit is, az önkormányzatit is, tehát mindenkinek, aki gazdasági tevékenységet folytat egy adott területen, és környezeti hatással bír az a tevékenység, az előírásokat be kell tartani. Vizsgálták-e – azt követően, hogy beazonosították a szerződésben azt, hogy mit kellett volna környezetvédelmi kérdésekben teljesíteni –, hogy egyébként az a gazdálkodó szervezet a területén lévő vagy a hatáskörében lévő környezeti problémákat a mindenkor hatályos jogszabályoknak megfelelően orvosolta-e? Mert a lényeg itt van szerintem, hogy nem biztos, hogy a

privatizációs szerződésen kell ezt számon kérni, hanem azt kell megnézni, hogy például a 33/2000. kormányrendeletnek, ami első ízben szabályozta átfogóan a felszín alatti víz és a talaj szennyezésével kapcsolatos tevékenységeket, beleértve a már meglévő szennyezéseket, illetve a 2002-ben elfogadott, légszennyezésre vonatkozó kormányrendeletnek – amely szigorúbb előírásokat próbál türelmi idő mellett érvényesíteni, és ezt minden aktív cselekvőnek meg kellett vizsgálni – ténylegesen mennyiben tesz eleget a privatizált társaság, és ténylegesen milyen eszközökkel lépett fel velük szemben a hatóság, ha ezeket nem tették meg.

A másik, ami nagyon fontos kérdés, és kérdezem, hogy ez a vizsgálathoz hozzátartozott-e, az, hogy a privatizációs szerződéseknél ismereteim szerint sok esetben van egy átvilágítás, ha normálisan megy a folyamat, és mindenki leteszi a nagyesküt, hogy teljes körű információanyagot átadott az új tulajdonosnak, ilyen esetekben az új tulajdonosok szoktak egy kimentési klauzulát betenni, hogy amennyiben az előre nem látható dolgok előkerülnek, konkrétan a környezetvédelem területén, akkor esetleg a vételárcsökkentés vagy -visszatérítés lehetőségével van joguk élni. Történt-e ilyen a megvizsgált szerződéseknél, és ennek a jogi megfelelőségét, illetve indokoltságát vizsgálták-e? Mert nézetem szerint a '75. április 1-jétől hatályos környezetvédelmi törvény szerint erre nem lett volna nekik jogszerű lehetőségük. Tehát én azt gondolom, hogy ennek a vizsgálati jelentésnek elég sok leágazása lehet. A legfontosabb dolog az számomra, hogy ténylegesen, hatósági kényszerrel sikerült-e elérni, hogy a szerződésen kívül is, még ha nem is volt szabályozva a szerződésben, a környezetvédelmi kérdéseket az adott cég megvizsgálta-e, illetve rendezte-e.

A másik fontos kérdés az, hogy az esetek többségében, gondolom én, a privatizációs szerződés nem rendelkezett arról, hogy a környezetvédelmi kötelezettséget, amit a szerződésben esetleg előírtak, milyen forrásból rendezze az adott társaság. Általában ez úgy szokott lenni, hogy ha még teljesítette is ezeket a kötelezettségeket, akkor is az adott társaság költségei között elszámolva, nem friss tőkével bevonva, nem friss anyavállalati összegekből vagy pénzeszközökből oldotta meg ezt a problémát, hanem a társaság működési költségeinek terhére, ebből következően a társaságiadó-oldalon a magyar állam finanszírozta ezeket az úgynevezett környezetvédelmi beruházásokat. Ezek a vizsgálati szempontok, ezek a finom, nüansznyi, de a magyar költségvetést és mindannyiunk pénzét jelentősen érintő megoldások feltárára kerültek-e? Röviden csak ezeket szerettem volna megkérdezni így az első kérdéskörben.

ELNÖK: Kővári János képviselő urat illeti a szó.

KŐVÁRI JÁNOS (Fidesz): Köszönöm szépen, bár először szívesen meghallgatnám a válaszokat. Teljesen egyetértek a képviselőtársaimmal, nekem is, amikor azt a jelentést elolvastam, több tekintetben hiányérzetem támadt, de ha a válaszok nem maradnak el, akkor talán ezek az információk pótlódnak.

Egyrészt az a kérdés merült fel, hogy a privatizációs szerződések során megvizsgált vállalatok köre valóban miért szűkölt le erre a körre, mert több olyan vállalat van, akár Pécsen is tudok ilyen mondani, nem is egyet, amely állami vállalatot vett át, azóta már a sokadik tulajdonos van, és egyáltalán nem teljesültek a rekultivációs kötelezettségei vagy a vállalt természetvédelmi, környezetvédelmi tevékenységek, 15 év távlatában sem készültek el ezek. Úgyhogy szeretnék érdeklődni, hogy miért maradtak ki a körből ezek a cégek. Nevesítem is, hogy a Pannonpower vagy Dalkia által működtetett erőmű, illetve a korábban hozzá tartozó bányák rekultivációjával és a meddőhányók rekultivációjával kapcsolatban miért nem jelenik meg az a kötelezettség ebben az anyagban, amely fennáll, és amelyet nem teljesítettek? Tehát egyrészt az a kérdés, hogy mennyivel bővíthető ez a kör, és miért csak ezeket vizsgálták, másrészt pedig az a kérdés merül fel az anyag olvasása közben, hogy vajon melyiknek

milyen következménye lesz, mert a jelentés meglehetősen finoman fogalmaz, hogy továbblépés lehetséges vagy nem lehetséges, vagy lezárult, vagy nem tudom, sokadik tulajdonos, felszámolás alatt áll, és már lehetetlen. Tehát a jelentés értelme az lenne, ha ezeknek valódi következménye lenne, annál is inkább, mert ezek milliárdos vagy több tízmilliárdos kárt okoztak az államnak, vagy adott esetben az önkormányzatoknak. Igazából ez lenne az egyik fontos dolog.

A másik pedig az, hogy a jövőre nézve a szabályozást is át kell tekinteni, hogy a mostani szabályozásunk – és különösen a szankció e tekintetben – alkalmas-e arra, hogy végre lehessen hajtatni a szerződésben foglalt feltételeket.

Nem utolsósorban, megint a jövőre nézve mondom, nem a privatizációhoz kapcsolódik feltétlenül, de annyiban igen, ha az állam társul magáncéghez olyan tevékenységre, amely egyébként környezetkárosító vagy ilyen kockázatokkal rendelkezik, nevesül ilyen most például a Wildhorse jelentkezése a pécsi uránbányák feltárására és működtetésére, és felmerült ezzel kapcsolatban, hogy az állam esetleg társulna. Tudomásom szerint a mai napig nem érkezett meg semmilyen hatástanulmány a tekintetben, hogy ez a tevékenység a környezetre milyen hatással van, remélem, hogy ilyen értelemben az állam sem kötelezte el magát, de fontos lenne, hogy ezt addig ne is tegye, amíg nem bizonyosodik meg arról, hogy ezek a kockázatok elháríthatók vagy esetleg nem léteznek, mert ezekkel olyan kötelezettségeket vállal magára az állam, amelyeket aztán később majd megint nehéz lesz megosztani. Csak az uránbánya vonatkozásában hadd mondjam, hogy egy ilyen tevékenységnek az elhúzódó kötelezettségvállalásai – ha el is végződik a rekultiváció és az utógondozás – több tízmilliárd forintot jelentenek. Tehát szeretném, ha egy ilyen konklúziót is le tudnánk majd vonni a jelentés végén; alaposan át kellene gondolni, hogy milyen beruházásokat és milyen vállalkozásokat vállal magára esetleg az állam, vagy hol milyen kedvezményeket tesz a beruházók érdekében, mert ennek mindig sok tízmilliárdos következményei vannak.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a képviselőtársaimat, van-e még kérdés. *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Akkor átadnám az elnöklést az alelnök úrnak, mert én is szeretnék néhány szót szólni.

Köszönöm.

(Az elnöklést dr. Nagy Andor, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Az elnöklést átveszem, és megadom a szót Szili Katalinnak.

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! Államtitkár Asszony! Én hadd kezdjem először az időbeli kérdésekkel, hiszen maga az anyag is úgy fogalmaz, és az államtitkár asszony is elmondta, hogy az idő nem volt elegendő arra, hogy egy teljes körű vizsgálatot végezzenek, ami nyilvánvalóan a képviselőtársaimnak a hiányérzetét is eredményezte.

Visszatérnék két mondat erejéig arra, amikor én magam módosító indítványt nyújtottam be azért, hogy hosszabbítsuk meg 2013 júniusáig azt a határidőt, ami ennek a munkának az elvégzését jelenti. Sajnálom, hogy a képviselőtársaim ebben nem voltak elfogadók, mert nyilvánvalóan ezzel kiküszöbölhettük volna azt, hogy bárkinek ma ebben a tekintetben hiányérzete legyen. Feltételezem, hogy az ily módon elvégzett munkánál – amiért nyilvánvalóan egyrészt, azt gondolom, köszönettel tartozunk, de a bennünk felmerülő és egyébként a határozat célját tekintve, aminek épp a kolontári ügy volt a kiindulópontja, és amiben kétirányú volt az indítékunk, mégpedig az, hogy kizárjuk, megelőzzük azokat az

elkövetkezendő eseményeket, ahol bárkik menekülhetnek az alól, hogy nekik teljesíteni kelljen, vagy meg kelljen előzni azokat a környezeti katasztrófákat, amelyek esetlegesen várhatóak, éppen ezért azt gondolom – szükség lett volna teljesebb körűre, még azokban az esetekben is, és akkor ez egy kérdés az államtitkár asszonyhoz, mert ön említette, hogy ahol lejárt már a határidő, ott gyakorlatilag nem történt felülvizsgálat, én azt gondolom, hogy azokban az esetekben is szükséges, mert ott is elképzelhető az, hogy esetlegesen valamilyen környezeti károk keletkezhetnek, amelyek ténylegesen jelentkeznek. Hozzáteszem azt is, hogy számomra egy nagyon fontos kiindulópont lett volna ennek a vizsgálatnak a tárgyában azt is vizsgálni, hogy hol történt hiba abban, hogy nem történt környezeti előírás, de kellett volna, illetőleg történt, de már lejárt a határidő, és esetleg ennek is lehetnek következményei, vagy pedig – ebből még egy elágazás –, hogy melyek azok a szerződéses esetek, ahol esetlegesen a szerződő felekkel szemben jogi lépéseket lehet tenni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Nyilván ehhez kapcsolódik az a kérdés is részemről, hogy vettek-e részt a jogászokon kívül környezeti szakemberek ebben a felülvizsgálatban, mert én úgy gondolom, hogy ez szintén egy fontos kérdés lett volna. Nyilván azt már nem is említem, és nem untatom a képviselőtársaimat azzal az elvemmel, hogy nem csak és kizárólag a környezeti, természeti szempontú felülvizsgálatokra lett volna szükség az elmúlt 23 év tapasztalatában, hanem abban is, hogy a privatizőrök valóban annyi járulékot fizettek-e, annyi munkahelyet teremtettek-e, azokat a beszállítókat alkalmazzák-e, amire egyébként szerződtek. Én úgy gondolom, hogy a jelenlegi helyzetben is, a globális és az európai folyamatokat figyelembe véve, az államnak a jó gazda gondosságával kellene eljárni azokban az esetekben is – és kellett volna, meg kell hogy mondjam, nemcsak az elmúlt három évben, hanem az elmúlt 10-15-20 évben is –, amelyekben egyébként egy világos kép tárul elénk.

A harmadik kérdésem az, hogy volt arról szó, hogy az Állami Számvevőszékkel ebben egy kapcsolattartás történik – volt-e, és látta-e az ÁSZ ezt az anyagot? Egyébként azt csak illő tisztelettel mondom a képviselőtársaimnak, hogy a kormány januárban nyújtotta be ezt a jelentést a parlament elé, tehát önmagában volt arra azért összességében több mint két hónapunk, hogy áttekintsük ezt a javaslatot.

Alelnök úr, illetőleg most elnök úr, én tennék egy javaslatot, mégpedig azzal kapcsolatban is, amit a képviselőtársaim megfogalmaztak. Kérem azt, hogy fontolják meg – azt már nem merem kérni, hogy tartalmilag terjesszük ki ezt a javaslatot, bár személyes meggyőződésem, hogy szükség lenne rá, de figyelemmel a helyzetre –, hogy esetlegesen, ha szükséges, éljünk egy bizottsági módosító indítvánnyal a gazdasági bizottság országgyűlési határozati javaslatát tekintve, ahol azzal a fordulattal fejezzük be az első pontot, ami úgy szól, hogy a jelentést elfogadja, és legyen egy kiegészítés azzal, hogy 2013. december 31-éig a felülvizsgálatot folytatni kell, nyilván a hiányzó kérdéseket tekintve. Én csak kérem, hogy ezt tegyék megfontolás tárgyává.

Államtitkár asszony, képviselőtársaim, köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm, és akkor ezzel vissza is adom az elnöklést Szili Katalinnak.

(Az elnöklést dr. Szili Katalin, a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Van-e még hozzászólás, kérdés, javaslat? *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Államtitkár asszony, öné a szó a válaszadásra.

Hegmanné Nemes Sára válaszai

HEGMANNÉ NEMES SÁRA államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Bizottság! Igyekszem általánosságban válaszolni, hiszen a kérdések nagyjából ugyanarra vonatkoztak.

Arról, hogy ezt a feladatot hogyan lehetett végrehajtani: mi is sokat gondolkodtunk azon, hogy milyen módon tudunk a szerződések közelébe jutni, és milyen módon tudjuk ellenőrizni azokat, de azt előrebocsátom, hogy tekintettel arra, hogy a Vagyonpolitikáért Felelős Államtitkárság és a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnak ez a területe kapta ezt a feladatot, ez azt jelenti, hogy a privatizációs szerződésekből kiindulva kellett vizsgálatot végezni. Tehát arra, hogy a mindenkor jogszabályoknak megfelelő környezetvédelmi kötelezettségeknek eleget tesz-e a cég, ott vannak a környezetvédelmi hatóságok és a mindenkor ellenőrző szerv, tehát sem a Vagyonpolitikai Államtitkárság, de még a minisztérium sem rendelkezik az irányban jogkörrel, hogy ellenőrizze ezen cégeknek a folyamatosan teljesítendő környezetvédelmi kötelezettségeit.

Igen, részt vett környezetvédelmi szakjogász a vizsgálatokban, és természetesen a környezetvédelmi kötelezettségek teljesítése tekintetében a Vidékfejlesztési Minisztérium megfelelő területét is meghívtuk a vizsgálatokhoz. Ugyanis a privatizációs szerződések nagy részében, ahogy mondtam, nagyon silány az az adathalmaz, amely az MNV, illetve jogelődjei által rendelkezésre állt, de az látszik, hogy a húszezer fölötti számú privatizációs szerződésben száz körül volt azoknak a száma, ahol bármilyen kötelezettséget, nemcsak környezetvédelmi, hanem örökségvédelmi vagy foglalkoztatási kötelezettséget vállalt a tisztelt privatizőr. Gyakorlatilag ez egy szomorú tapasztalat, ez azt jelenti, hogy nagyon kevés szerződés esetében kötötték ezt ki. Mondok egy példát: egy egyedi eset a tiszavasvári Alkaloida, élő téma, folyamatosan kapcsolatban vagyunk a polgármester úrral, ott a következőképpen oldották meg az ügyet. Kifizette a környezetvédelmi kötelezettséget előre, amit aztán sikerült is elkölteni az idők során, és most jutott oda az önkormányzat, hogy már nincs pénze se az önkormányzatnak, se az önkormányzati cégnek folytatni a rekultivációs kötelezettséget, tehát előbb-utóbb talán visszakerül a kormányhoz az a feladat, hogy meg kell oldani a tiszavasvári Alkaloida környezetvédelmi kötelezettségeinek további végrehajtását.

Egyébként vizsgáltuk azt is, hogy ha bármilyen kötelezettsége van a cégnek, nemcsak környezetvédelmi, azt milyen módon jelentette le és teljesítette. De hangsúlyozom, hogy abban az esetben, ha ő bármilyen módon ezt lejelentette, akkor nekünk nem volt jogunk arra, hogy a kapun belül kerüljünk, csak az illetékes környezetvédelmi vagy egyéb hatóságot megkeresve, a hatóság álláspontját kikérve arról, hogy valóban ő ellenőrizte ezt a lejelentett teljesítést, ha pedig nem, akkor be tud-e menni. Ahogy mondtam, a szerződések nagy része esetében az államnak a privatizációs szerződés oldaláról mint polgárjogi szerződés oldaláról már nincs joga, nem tud eljárni a szerződés végrehajtása érdekében. Az egy másik kérdés, hogy természetesen a megfelelő hatóságok – környezetvédelmi hatóságok, adóhatóság – bevonását minden esetben, ha ilyenre volt lehetőség, kezdeményeztük.

Arra azért felhívnám a bizottság figyelmét, hogy az anyag 53. oldalán van egy összefoglaló, amelyben javaslatokat is megfogalmaz a jelentéssel kapcsolatban. Valóban, ahogy az alelnök úr mondta, a privatizáció Magyarországon lezárult, de egy nagy tanulság számunkra az, hogy hogyan nem kellett volna sok esetben privatizálni Magyarországon, és ezért javaslatokat is tesz arra vonatkozóan, hogy ha és amennyiben bármilyen szerződés még az elkövetkező idők során létrejön az állam oldaláról, akkor milyen szempontokat kell figyelembe vennie. Maga a javaslat tartalmazza azt, hogy egyébként valamennyi közműcég privatizációjának a feltárását meg kell lépnünk a cégek stratégiai szerepe miatt, és erre valóban a kormány által van felhatalmazásunk is. Ez azt jelenti, hogy a hőerőművek és az erőművek esetében el is indult egy ellenőrzési folyamat. Azok, amelyek ebben vannak, voltak a nagyobb horderejű ügylek, és azok gyakorlatilag a KÁT, tehát a kötelező áramátvételi tarifa

okán perben is álltak az állammal, tehát azért került a mi látókörünkbe is ezeknek a cégeknek a privatizációja.

Javasoljuk a hulladékgazdálkodás terén lezajlott folyamatok ellenőrzését is. Ahogy mondtam, a hulladékgazdálkodási cégek privatizációjával kapcsolatban mindenképpen lesz még lehetőségünk folytatni. Való igaz, ahogy az elnök asszony mondta, az első gondolatunk az időkérvés volt, de úgy tudom, hogy a frakció javaslata az volt, hogy legalább első körben jöjjön be most már az anyag, tehát legalább kezdjük el, és nézzük meg, hogy eddig mire jutottunk a vizsgálatokkal. A legtöbb esetben egyébként a kötelezettségvállalásokat – már ahol volt ilyen, tehát a töredékében – a vevő határozott időre vállalta, amely határozott idő nagyon sok esetben már el is telt, tehát ez is nehezítette a mi vizsgálatainkat.

A MAL egy speciális eset. A MAL egy folyamatban lévő ügy, emiatt a MAL-ra ki sem tértünk, hiszen büntetőperek és polgári perek tömege van most folyamatban, viszont az állam abban a kedvező helyzetben van, hogy állami vagyonfelügyelő dolgozik a MAL-nál most már több mint két hete, tehát gyakorlatilag az állami vagyonfelügyelő által az állam a teljes körű kontrollt átvette a MAL gyára felett. Mivel szakbizottság, elmondhatom azt is, hogy a katasztrófavédelem vezetésével egy teljes körű és rendkívül részletes ellenőrzés történt a MAL-nál, éppen a környezetvédelmi problémák megelőzése érdekében, és sajnálatosan azt tapasztaltuk, hogy ahogy levonult az állami katasztrófavédelmi biztos, attól kezdve gyakorlatilag a banki szerződések kielégítése érdekében minden pótlólagos kiadástól ódzkodott a cég, magyarán nem csinált semmit. Ez azt jelenti, hogy jelenleg – számításaink szerint – négymilliárdos az a környezetvédelmi kötelezettség, amelyet az állami vagyonfelügyelőnek meg kell tennie annak érdekében, hogy a megfelelő hatósági kötelezettségeknek eleget tegyen, például vízjogi engedélyeket meg kell szereznie, és a megfelelő tározóknak a megerősítése kapcsán is vannak még kötelezettségek. Ez nem azt jelenti, hogy katasztrófavédelem van, véletlenül sincs az, viszont ahhoz, hogy a folyamatos működést az állami MAL megkapja, meg kell tenni azokat a környezetvédelmi hatósági intézkedéseket és beruházásokat, amelyeket sajnos a magáncég nem tett meg. Valóban, ahogy elmondtam, a MAL példája azt is mutatja egyébként, hogy mennyire nehéz az állam, a vagyon és a hatóság oldaláról eljárni. Hiszen a MAL magántulajdonos vezetőit több szempontból, több irányból büntetőjogi és polgárjogi felelősség alá vonták, és egyelőre azt kell mondanom, hogy vígan élik életüket, nem tudok rá jobb szót mondani, tehát gyakorlatilag semmilyen konkrét felelősségre vonást nem tudtunk elérni a jelenlegi hazai jogszabályok szerint, viszont a foglalkoztatás és a munkaerő megtartása érdekében az állam mindenképpen a vagyonfelügyelő kirendelése mellett döntött.

Köszönöm a bizottsági kérdéseket és javaslatokat. Én azt mondom, hogy valóban nem fejeztük be a munkát, valóban vannak még feladataink, de ahhoz, hogy a megfelelő jogérvényesítést meg tudjuk tenni, a jogszabályi környezetet is meg kell teremteni, hiszen a mi lehetőségeink a privatizációs szerződésekből adódóan sajnos meglehetősen korlátozottak. *(Kepli Lajos és dr. Nagy Andor jelentkezik.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kepli Lajos képviselő úr és Nagy Andor alelnök úr kért szót.

További kérdések, hozzászólások

KEPLI LAJOS (Jobbik): Két dolgot szerettem volna még elmondani. A határidővel kapcsolatban azért azt én is hozzátenném, hogy ez a 2012. december 31., ami végül elfogadott határidő lett, ha emlékeim nem csalnak, az én elfogadott módosító javaslatom volt, ugyanis eredetileg az Országgyűlés elé talán 2012. június végi határidő került, tehát egy fél évvel hosszabbítottam én még meg a módosító indítványommal, amely elfogadásra került. Tehát

eredetileg egy egyéves határidőt adott volna magának a kormány erre a feladatra, de látjuk, hogy másfél év is végül mire volt elég vagy mire nem volt elég. Ez az egyik.

A másik pedig, amit az államtitkár asszony is elmondott, pontosan az Alkaloida gyárnak a példája mutat rá arra, hogy ebben a formájában mennyire semmi értelme nincs ennek a jelentésnek vagy ennek a dokumentációnak. Hiszen annyiban elrendezi az Alkaloida esetét a dokumentáció, hogy a privatizációs vevő mentesült a terület rekonstrukciójának kötelezettsége alól, mivel a tiszavasvári önkormányzat 2007 decemberében átvette a veszélyes hulladéklerakót, a területet, és ezzel együtt azt az 1100 millió forintos összeget, ami az ÁPV Rt.-nél elkülönítve volt a rekonstrukcióra. Igen ám, csak hogy nem rekultiváció történt, hanem a szennyezett csapadékvizet minden évben elszívták, megtisztították, és várható volt, hogy előbb-utóbb így, hogy nem keresnek végleges megoldást, ez a pénz el fog fogyni. 2010 ősze után Fülöp Erik, a város akkor frissen megválasztott jobbikos polgármestere szembesült azzal, hogy az a pénz bizony elfogyott, és a vállalkozó, aki a kármentesítést végzi, igazából csak a saját jóindulatából és a saját jószántából van még ott, mert már hónapok óta semmiféle térítést erre nem kapott, és azóta sem tudom, hogy ez a helyzet rendeződött volna. Tehát az anyag lezárja, mintha minden rendben lenne, hiszen a vevő áttolta az önkormányzatra azt a környezetvédelmi vállalatot, amit ő a terület rekonstrukciójára vállalt, de a rekultiváció azóta sem történt meg, és azóta is a terület veszélyezteti a környező felszín alatti vizeket azzal, hogy nincs megoldva a végleges rekultivációja, és vagy nem történik, vagy ha történik is kármentesítés, akkor is bizonytalan ennek a forrása. Nyilvánvalóan ez csak egy példa a sok közül, ezért mondom, hogy valós problémákra nem ad választ ez az anyag, ezért tudom továbbra is csak azt mondani, hogy nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nagy Andor alelnök urat illeti a szó.

DR. NAGY ANDOR (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök asszony. Nem értek egyet azzal, amit Kepli Lajos mond, hogy ennek a jelentésnek nincs értelme. Már a vitából is kiderült, hogy mennyi értelme van. Itt olyan dolgokra derült fény, amikkel korábban nem szembesültünk.

Szerintem van még teendő, és szeretnék ezzel kapcsolatban egy konkrét javaslatot tenni, de mielőtt ezt megteszem, szeretnék visszakérdezni, államtitkár asszony, hogy említette, hogy 120 olyan cég volt, ahol vagy környezetvédelmi – az anyagban legalábbis ez szerepel –, vagy kulturális örökségvédelmi kötelezettségre kötelezték a leendő vevőt, ez azt jelenti-e, hogy a többi szerződésben, amelyeknek a száma több mint tízezer, semmiféle kötelezettséget nem róttak a leendő vevőkre, akár foglalkoztatásit se, semmilyen. Mert én azt gondolom, hogy önmagában ez az állítás, hogy a magyar nemzet vagyonának a 80 százalékát eladták, és ha jól értem, akkor százegynéhányra tehető azoknak a szerződéseknek a száma, ahol egyáltalán komolyan vette magát az eladó, az összes többi esetben olyan dolgok történtek, amik kapcsán azért van nehéz dolga az államnak, mert egy vevőt se lehet hibáztatni, hogy ha őt nem kötelezik egyértelműen valamire, akkor hülye lenne megcsinálni. Annyi esze mindenkinek van, hogy ha környezetvédelmi kötelezettségekkel együtt kellett volna megvenni a cégeket, akkor kevés céget vettek volna meg; csak úgy voltak hajlandók megvenni, hogy tudták, hogy ezekre nem saját forrásból kell majd pénzt adni – vagy az állam kármentesítés formájában elvégez valamit, vagy egyszerűen húzzák az időt, és megakadályozzák, hogy bármiféle jogérvényesítésre sor kerülhessen. Tehát én azt mondom, hogy nagyon is sok értelme volt annak, hogy ez a munka el lett végezve.

Azt szeretném javasolni Aradszki Andrásnak személy szerint, hogy mivel te vezeted az elmúlt nyolc év kormányzati visszaéléseit vizsgáló albizottságunkat, szerintem kiváló apropó a jelentés arra, hogy ezt hívd össze, akár hívjál meg hatóságot, amelyet meg lehet kérdezni, hogy ő hogyan látott bizonyos privatizációkat, és pontosan mik történtek.

Szeretnék megkérni arra, hogy egy kicsit aktivizáld magad ebben is, bár te az aktív képviselők közé tartozol, de ez az albizottság talán nem is ülésezett, amióta megvan, vagy csak egyszer, és szerintem ez a jelentés kifejezetten ennek az albizottságnak a profiljába beleillik. Azt szeretném kérni tőled, hogy belátható időn belül kezdeményezzél egy ilyen ülést, és többek között ott is folytassuk azt a beszélgetést, gondolkodást, ami ma elkezdődött.

Köszönöm. *(Kővári János és dr. Aradszki András jelentkezik.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kővári János képviselő úr, azt követően pedig Aradszki András képviselő úr következik.

KŐVÁRI JÁNOS (Fidesz): Köszönöm. Csak röviden: egyrészt az elnök asszonynak a javaslatát megfontolandónak tartom, hogy hosszabbítódjon meg a határidő, de nem feltétlenül arra, hogy ez a vizsgálat ilyen módon folytatódjon, hanem az ebben a vizsgálatban feltártakkal kapcsolatban, és egyetérték az alelnök úrral, hogy ez a vizsgálat igenis általános vitára alkalmas anyag, és a továbblépésről kell inkább gondolkodni, nem arról, hogy ezt hagyjuk, mert ez értelmetlen.

A továbblépésre vonatkozóan a határidőt érdemes lenne megfontolni, mert több esetben megállapítják, hogy további vizsgálatra van szükség, vagy akár bizonyos eljárások megindítására, ez történjen meg a következő félévben, ne ezt a vizsgálatot folytassuk ilyen módon tovább, hanem a konzekvenciák levonása történjen meg a következő félévben, és arról kérjünk jelentést, hogy hány ügyben sikerült esetleg elindítani legalább az érvényesítés szándékát az elmaradt környezetvédelmi, természetvédelmi károk vonatkozásában.

Még egy dologra kellene szabni valamilyen határidőt, és egy alkalmas bizottságot is találni, ez pedig az, hogy a meglévő jogszabályok – hiszen ez elhangzott – sem igazán alkalmasak arra, hogy ezeket a követelményeket betartassuk, akár a most megkötendő privatizációs szerződésekben is, mert lehet, hogy még vannak ilyenek. Tehát erre is kellene valami határidőt szabni, és felelőst megnevezni, hogy ki gondoskodik arról, hogy ezek a jogszabályok felülvizsgálásra kerüljenek azokból a szempontokból, amelyek most ezen anyag tapasztalatából megszületendők lennének, és a jövőben elkerülhetőek lennének az ilyen felelőtlen privatizációs gyakorlatok, mint amik korábban voltak.

A harmadik pedig, hogy a szankciók vonatkozásában azért mégiscsak meg kellene nézni, hogy hogyan lehet, ezek szerint valamilyen tárcaközi egyeztetés útján, mert azt tetszett mondani, hogy önöknek nem nagyon vannak eszközeik, hogy érvényesítsék, mondjuk, a környezetvédelmi jogok betartását. Azért biztos van erre is alkalmas eszköz – tárcaközi bizottság vagy tárcaközi államtitkári egyeztetés –, ahol azt meg lehet nézni, hogy melyik cégekkel kapcsolatban kellene környezeti hatósági vizsgálat, tehát megkérni azt, ha pedig az nem megfelelő, akkor a szankciókat a már meglévő jogszabályok alapján bevezetni.

Úgyhogy én egyrészt azt szeretném kérni, hogy fontoljuk meg az elnök asszony javaslatát azzal a kiegészítéssel, hogy az ebben a vizsgálatban foglalt, feltételezett visszasságokat konkrétabban vizsgáljuk ki, tehát legyen pontosan leírva, hogy mit milyen szankcióval tudnánk megoldani, egyáltalán lehetséges-e ezekben az ügyekben. A másik pedig az, hogy ebben a félévben tegyenek javaslatot – én nem tudom, hogy ki erre az alkalmas kormányzati szerv vagy bizottság – arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet a mostani jogszabályokat úgy módosítani, hogy ne fordulhasson elő ilyen gyakorlat, mint eddig.

Én ezt a két dolgot szeretném kérni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Aradszki András képviselő úr következik.

DR. ARADSZKI ANDRÁS (KDNP): Köszönöm a szót, elnök asszony. Egyébként egyfelé gondolkodtunk az alelnök úrral, azért is kértem szót, hogy tegyek egy ilyen javaslatot,

hogy vizsgáljuk tovább. Azonban az időintervallumok miatt, mivel ez nem az elmúlt nyolc évre vonatkozik, tehát tekintettel arra, hogy ez '89-től kezdődően rendeli el felülvizsgálni a privatizációs szerződéseket, ezért inkább azt javasolnám, hogy – bár nem nagy bajom van azzal, hogy az én albizottságom csinálja ezt, de ha a mandátumot nézzük, és nekünk van egy ellenőrzési albizottságunk – ez inkább az ellenőrzési albizottsághoz tartozik.

A másik: én úgy látom, hogy ez egy kormányzati feladat volt, és az államtitkár asszonyra nézek, tehát ha az ön elmondása szerint az történhetett, hogy megnézték a szerződéseket, azokban volt környezetvédelmi kötelezettségvállalás, és utána meg kellett vizsgálni, hogy ezen környezetvédelmi kötelezettségvállalások teljesítéséről, magyarul a szerződés teljesítéséről történt-e jelentés, van-e szerződésteljesítésre vonatkozó jelentés, és van-e azt elfogadó tulajdonosi nyilatkozat, ha ez így volt, akkor ez egy nagyon jó dolog. Csak ezután az a következő lépés, hogy ha volt környezetvédelmi kötelezettségről szóló kötelezés a szerződésben, de nem volt jelentés, akkor meg kellett vizsgálni, hogy ettől függetlenül megvalósult-e a környezeti állapot helyreállítása vagy továbbfejlesztése, e tekintetben biztos, hogy meg kellett keresni az illetékes környezetvédelmi hatóságokat, amelyek ezekről megfelelő adattal rendelkeznek, de ebbe én nem akarok mélyebben belemenni.

Az elnök asszony javaslatával, helyesebben azzal kapcsolatban, hogy alkalmas-e ez a jelentés valamire is, én azt mondom – és osztom az alelnök úrnak az álláspontját –, hogy ez nagyon fontos kérdéseket nyitott meg a számunkra, tehát erre mindenféleképpen alkalmas volt, és emiatt ebben a státusában elfogadásra alkalmas ez a jelentés. Az más kérdés, hogy találjuk meg annak a modus vivendijét, hogy milyen módon tudjuk ebből a következtetéseket levonni, és milyen módon tudunk egy átfogó vizsgálatra, annak a tartalmára és irányára vonatkozó javaslatot megfogalmazni, és ezért én is támogatom, hogy valamelyik albizottságunk e tekintetben mélyedjen el még jobban ebben az anyagban.

Rátérve Kővári képviselő úr észrevételére, nekem azért meggyőződésem, hogy eredményes hatósági munkával a jelenlegi környezetvédelmi szabályok alkalmazható és kellő védelmet adnak bármilyen privatizációs szerződés esetén arra, hogy a környezetvédelmi kérdéseket az állam ki tudja kényszeríteni. Hangsúlyozom: én úgy gondolom, hogy ezzel nagyjából rendben vagyunk. Az más kérdés, hogy azt érdemes lenne vizsgálni, amit az előző hozzászólásomban is mondtam, hogy a szerződésen túl a még létező cégeknél a jog eszközeivel, a hatályos jogszabályok betartásával szerintem ki lehet kényszeríteni számtalan elmaradt környezetvédelmi beruházás, környezetvédelmi feladat teljesítését is, ezt is meg lehetne vizsgálnunk, hogy van-e ilyen lehetőség és mozgástér. Ebbe azért beletartozik az is, hogy a felszámolt, megszűnt cégek esetében a hatályos felszámolási törvény meg a végelszámolási szabályok szerint mindig be kellett szerezni egy környezetvédelmi hatósági nyilatkozatot, hogy kérem szépen, nincs olyan környezetvédelmi ügy, amely akadályozná a felszámolás vagy a végelszámolás befejezését. Ezeket a kérdéseket is a konkrét szerződések teljesítése kapcsán, illetve a konkrét privatizálások kapcsán meg lehetne vizsgálni, tehát feladatunk azért lenne bőven. Szerintem döntsünk arról, hogy melyik bizottság csinálja ezt, és én támogatnám az ilyen továbbvizsgálódást.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az a helyzet, hogy az államtitkár asszonyt, úgy tudom, az önkormányzati bizottságban is várják. Én két megjegyzést szeretnék tenni.

Az ellenőrző albizottságunknak az a feladata, hogy a ciklusban elfogadott jogszabályokat vizsgálja. Mi – azt gondolom, talán az alelnök úr nevében is mondhatom – annak nem látjuk akadályát, hogy a két albizottságunk együttesen tartson ebben a tekintetben ülést. Tehát én azt gondolom, hogy úgyis felülvizsgáljuk az albizottságok eddigi munkáját, ez volt egy javaslatom, és erre vissza fogunk térni, de ennek, én azt gondolom, nem látjuk akadályát.

Egy kérdés az alelnök úrtól elhangzott az államtitkár asszony felé a foglalkoztatás kérdésével kapcsolatban, tehát hogy összességében tényleg csak ez a 120 szerződés volt-e, amiben egyáltalán kötelezettségvállalás történt, ezzel kapcsolatban kérném még az államtitkár asszonyt, hogy válaszoljon, azzal együtt, hogy azt szeretném jelezni, hogy én azt nem mondtam, hogy ez az anyag nem alkalmas, ez alkalmas, csak én azt gondolom, hogy tovább kell vizsgálni, úgyhogy nem én tettem ezt a megjegyzést.

Államtitkár asszony, öné a szó.

Hegmanné Nemes Sára válasza

HEGMANNÉ NEMES SÁRA államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Sajnálatos módon nagyon kevés szerződésben van konkrét, kötbérrel terhelt vagy számon kérhető kötelezettségvállalás. Egy mintára készültek a szerződések, a szerződés általánosan fogalmaz, és még nem is kötelezettségvállalás van sok esetben, hanem hogy a cég törekszik arra, vagy előmozdítja azt, vagy fejlesztési politikájában figyelembe veszi a környezetvédelmi előírásokat, ami gyakorlatilag a privatizációs szerződés oldalán utána nem számon kérhető.

Azt is megnéztük, hogy abban az esetben, ha konkrét kötelezettségvállalás van, alkalmas lehet-e az a szerződés, ha még élő, a semmisségre. A jogászaink azt mondták, hogy nem. Tehát gyakorlatilag nem olyan horderejű volt a privatizációs szerződésben a vállalt kötelezettség, amely akár egy részleges semmisséget is megalapozhatna; a szerződés oldaláról polgári jogilag tudjuk támadni. Az egy más kérdés, hogy az érvényes környezetvédelmi előírásoknak mindig meg kell felelnie, és a környezetvédelmi hatóság a működési engedély oldaláról ki tudja kényszeríteni azokat a beruházásokat és eljárásokat, amelyeket meg kell tennie, tehát nem a privatizációs szerződésből adódóan tudjuk megtenni, hanem hatósági oldalról.

Aradszki képviselő úrnak szeretném mondani, hogy az a sajnálatos hír, hogy felszámolási eljárásban, tekintettel arra, hogy a MAL-nál most éppen körbejártuk, elmondtam, hogy környezetvédelmi beruházásokat kell megtenni, abban az esetben természetesen a cég kötelezettsége, de amennyiben nem végzi el, és a kötelezettség haladéktalan, a hatóságnak kell elvégeznie, tehát most a Veszprém megyei bányakapitányság fogja elvégezni ezeket a beruházásokat, nem fog hozzájutni a pénzéhez az állam, tehát természetesen el kell végeznie. Ezek a jelenlegi jogszabályok.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! Akkor nincs más hátra, két dologban kell döntenünk, egyrészt az általános vitára való alkalmasságról, másrészt pedig ki kell jelölnünk a bizottsági előadónkat.

Az alelnök úrral konzultáltunk, Kővári János képviselő urat kérnénk fel arra, hogy holnap az általános vitában bizottsági előadóként vállalja be ezt a témát. *(Kővári János: Mikor lesz ez?)* Holnap délután. *(Kővári János: Akkor én sajnós nem tudom. Aradszki úr?)* Ő is elutazik, Aradszki képviselő úr Brüsszelben lesz. *(Bartos Mónika jelzésére:)* Bartos Mónika képviselő asszony vállalja ezt a feladatot.

Határozathozatalok

Tisztelt Képviselőtársaim! Kérdezem önöket, hogy a jelentést általános vitára alkalmasnak találják-e. Aki igen, kérem, kézfelemeléssel szavazzon! *(Szavazás.)* 13 igen. Ki az, aki nem? *(Szavazás.)* 1 nem. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 1 tartózkodás. Tehát általános vitára alkalmasnak találtuk.

A határozati javaslatról kell még döntenünk. Ahogy jeleztem, a gazdasági bizottság javaslata két pontból áll. Az egyikben elfogadja ezt a jelentést, a másodikban pedig hatálybalépésről dönt, nyilván azzal együtt, hogy ha szükséges, akkor, ahogy beszélünk róla, ennek a korrekcióját javasolni fogjuk, de most kérdezem, hogy ki az, aki az eredeti határozati

javaslatot elfogadja. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! *(Szavazás.)* 12 igen. Ki az, aki nem? *(Szavazás.)* 2 nem. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 2 tartózkodás, Kővári János képviselőtársammal tartózkodtunk. Köszönöm szépen.

Köszönjük, államtitkár asszony, a részvételt. További jó munkát kívánunk!

Egyebek

Tisztelt Képviselőtársaim! Az egyebek napirendi pontban szeretném jelezni, hogy a jövő héten nem lesz ülésünk, tekintettel arra, hogy parlamenti szünet lesz. Várhatóan április 8-án, hétfőn tartjuk a következő ülésünket, ahol a vízgazdálkodási törvény módosítása is a napirendünkön fog szerepelni, illetőleg az, ami még addig érkezik, továbbá akkor szeretném, ha azon az ülésünkön az albizottságok és a kerekasztalok munkáját közösen áttekintenénk.

Elnöki zárszó

Kívánok önöknek szép hetet, szép nagyhetet és húsvéti készülődést, és kívánok áldott ünnepeket mindannyiuknak a hétvégére, ha addig nem találkozunk.

Viszontlátásra április 8-án, illetőleg nyilván a plenáris ülésen.

Az ülést ezzel bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 45 perc)

Dr. Nagy Andor
a bizottság alelnöke

Dr. Szili Katalin
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Morvai Elvira